

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα χρήματά σας κινδυνεύουν

Χωρίς να θέλουμε να ενδώσουμε στην καταστροφολογία των ειδικών, που μας αναγγέλλουν ότι όλοι θα έχουμε καταστραφεί στα επόμενα πέντε χρόνια, είναι αλήθεια ότι όσα πρόκειται να συμβούν θα δοκιμάσουν τα οικονομικά σας και θα σας υποχρεώσουν να λάβετε τα μέτρα σας.

Η κρίση του 2008, η χρηματοπιστωτική κρίση στην Ευρώπη, τα κρατικά ελλείμματα και τα δημόσια χρέη, οι δυσκολίες χρηματοδότησης των ασφαλιστικών συστημάτων, η ωρολογιακή βόμβα των συντάξεων λόγω των δημογραφικών εξελίξεων και της έλλειψης πολιτικού θάρρους θα σας δημιουργήσουν σοβαρές δυσχέρειες και ίσως να βρεθείτε αντιμέτωποι με δυσβάσταχτες καταστάσεις:

- από τη μία πλευρά, θα επιθυμείτε να είναι οι τοποθετήσεις των χρημάτων σας εξασφαλισμένες, σε περίπτωση μιας νέας μεγάλης κρίσης,

- από την άλλη, θα πρέπει να αντισταθμίσετε την αναπόφευκτη μείωση της σύνταξής σας εξασφαλίζοντας καλύτερες αποδόσεις για τις οικονομίες σας.

Ας είμαστε ξεκάθαροι. Είτε οι οικονομίες σας ανέρχονται σε 1.000 είτε σε 1 εκατομμύριο ευρώ, ο κόμπος στο στομάχι σας θα είναι λίγο πολύ ο ίδιος. Εάν έχετε 1.000 ευρώ, το στοίχημα θα είναι να μη μείνετε άστεγοι όταν βγείτε στη σύνταξη. Αν έχετε 1 εκατομμύριο ευρώ, θα θέλετε να τελειώσετε τη ζωή σας ήρεμα και να αφήσετε στα παιδιά ή στα εγγόνια σας ό,τι απομείνει, αν έχει απομείνει κάτι μέχρι τότε!

Μπορείτε, ήδη από σήμερα, να πετάξετε στα σκουπίδια όλους τους συνηθισμένους οδηγούς επενδύσεων ή τα βιβλία με τις δήθεν μαγικές συνταγές, που σας λένε ότι μπορείτε να «επενδύσετε τα χρήματά σας για να σταματήσετε να δουλεύετε μια ώρα αρχύτερα», να «γίνετε πλούσιοι σε 10 λεπτά», να «αφήσετε μια μεγάλη περιουσία στα παιδιά σας» ή να «διαχειριστείτε τα χρήματά σας για να γίνετε πλούσιοι συνταξιούχοι». Οι Αμερικανοί έχουν τα πρωτεία σε αυτού του είδους τα γελοία βιβλία, αλλά και στη Γαλλία δεν πάμε πίσω. Στα σκουπίδια! Αμέσως! Δεν είναι μόνο άχρηστα, είναι και επικίνδυνα. Είναι «καρκινογόνα» για τα χρήματά σας. Κι αυτό γιατί όλα έχουν αλλάξει.

ΟΛΑ. Με τις επαναλαμβανόμενες χρηματοπιστωτικές κρίσεις, το περιβάλλον για τις αποταμιεύσεις και την περιουσία σας δεν θα είναι ποτέ πια ίδιο με εκείνο που γνωρίσατε. Η διαχείριση του προσεκτικού και μετρημένου «πάτερ φαμίλια», που ήταν το τέλειο μοντέλο στη δεκαετία του 1970, κατέρρευσε. Όπως ίσως συνέβη και με το μοντέλο της οικογένειας που υπήρχε εκείνη την εποχή. Όμως, οι οικογένειες προσαρμόζονται και ξαναφτιάχνονται, ενώ η διαχείριση των

οικονομιών σας συνεχίζει να βρίσκεται σε μεγάλη κρίση.

Τα χρήματά σας κινδυνεύουν

Σκοπός μου δεν είναι να αυξήσω το άγχος και την ανησυχία σας. Οι πολιτικοί, που συνήθως δεν καταλαβαίνουν τίποτε από την πραγματική οικονομία, οι οικονομολόγοι που πολλές φορές αποδεικνύονται άχρηστοι στη δύσκολη στιγμή και οι προφήτες, που μονίμως προβλέπουν το παρελθόν αλλά ποτέ το μέλλον, το κάνουν ήδη πολύ αποτελεσματικά.

Ούτε επιδιώκω να σας πείσω ότι υπάρχει κάποιο κρυφό σύστημα ή κάποια μαγική συνταγή. Θα ήταν σαν να σας έλεγα ότι μπορείτε να γιατρέψετε τον καρκίνο πίνοντας πράσινο τσάι...

Βεβαίως όχι! Σκοπός μου είναι να σας βοηθήσω να αντιληφθείτε τη σοβαρότητα της κατάστασης και να προσπαθήσω να **προστατέψω** τις οικονομίες σας. Αυτή είναι η ύψιστη προτεραιότητά μου.

Και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τις βοηθήσω να **αυξηθούν**.

Το *serve and protect*. «Στην υπηρεσία και την προστασία σας», αυτό είναι το ρητό που ακολουθεί η αμερικανική αστυνομία. Ισχύει και γι' αυτό που θέλω να επιτύχω με αυτό το εγχειρίδιο. Για τα χρήματά σας, για τις οικονομίες σας.

Αλήθειες, κανόνες και κυρίως μια δίαιτα.

Μια πολύ αυστηρή δίαιτα. «Αίμα, ιδρώτας και δάκρυα» σε αυτόν τον πόλεμο για τις οικονομίες σας, όχι όνειρα απατηλά.

Από 1.000 έως 1.000.000 ευρώ

Οι Γάλλοι αγαπούν την κοινωνική ισότητα (όπως και οι Έλληνες*).

Αυτό, τουλάχιστον, νομίζουν ότι κάνουν και αυτή την εικόνα θέλουν να δίνουν στους άλλους.

Όλοι ίδιοι!

Όλοι για έναν αλλά... όχι ένας για όλους.

Γιατί, το πραγματικό πρόβλημα έγκειται στο ότι οι Γάλλοι είναι φοβεροί καπιταλιστές - κι ας μη θέλουν να το παραδεχτούν (όπως και οι Έλληνες*). Πολύ συχνά διαθέτουν κάποιο κεφάλαιο χρημάτων. Όχι ένα εκατομμύριο ευρώ αλλά μερικές χιλιάδες, δεκάδες χιλιάδες, εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ. Το 92% των γαλλικών νοικοκυριών έχει κάποια χρηματοοικονομική επένδυση (Στατιστική Υπηρεσία, στοιχεία 2010). Κατά κανόνα, δεν έχουν κάποιο πρόβλημα αν θιγούν τα χρήματα των άλλων, δεν θα δεχτούν ποτέ όμως να πειράξει κάποιος τα δικά τους. Μην τους πείτε ότι είναι πλούσιοι! Πλούσιοι είναι οι άλλοι, τα καθάρματα! Αυτοί, το μόνο που έχουν κάνει είναι ότι μόχθησαν όλη τους τη ζωή για να κάνουν ένα μικρό κομπόδεμα –μην ξεστομίσετε τη λέξη κεφάλαιο–, να βάλουν «κάτι στην άκρη». Όμως, γι' αυτό το «κομπόδεμα» είναι διατεθειμένοι να κάνουν τα πάντα, αν επιχειρήσει κανείς να το απειλήσει.

* Σημείωση του Επιμελητή (Σ.τ.Επ.)

Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα. Αυτά τα χρήματα, τα δικά σας χρήματα... κινδυνεύουν!

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται στα εκατομμύρια των Γάλλων (αλλά και όλων των αναγνωστών) που έχουν κάποιες οικονομίες. Στην τράπεζα, σε βιβλιάρια αποταμιεύσεων, σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ή στο χρηματιστήριο. Τα χρήματα αυτά χρειάζονται την καθημερινή προσοχή σας. Μπορεί κάποιος να πάρει αποφάσεις που θα αλλάξουν απότομα την κατάστασή τους. Μια κυβέρνηση που βρίσκεται αντιμέτωπη με την κρατική χρεοκοπία και ήδη έχει αρχίσει να μας βομβαρδίζει με τέλη και φόρους. Οι τράπεζες που αναζητούν νέα μεγάλα κέρδη. Οι αγορές χρήματος, τεράστιες μηχανές έτοιμες να συνθλίψουν τους αδαείς, οι ανεξάρτητοι οικονομικοί σύμβουλοι που δεν μπορούν να δώσουν μια σωστή συμβουλή, αφού δεν καταλαβαίνουν άλλωστε ούτε οι ίδιοι τι συμβαίνει. Είστε περικυκλωμένοι.

Θα προσπαθήσω να σας βοηθήσω να σώσετε τα χρήματά σας, προτού είναι πολύ αργά, διότι σήμερα η πρόκληση δεν είναι μόνο να αυξήσετε τις οικονομίες σας. Η πρωταρχική πρόκληση είναι να τις διατηρήσετε, και αυτό δεν θα είναι εύκολο.

Γιατί, θα ρωτήσετε, να ξεκινήσουμε με οικονομίες 1.000 ευρώ; Γιατί κάτω από το ποσό αυτό δεν μπορώ να κάνω τίποτα για εσάς, διότι, πολύ απλά, δεν είμαι ταχυδακτυλουργός. Συγχωρέστε τον κυνισμό μου, αλλά μη φοβάστε, τουλάχιστον έχετε την τύχη να ζείτε στη Γαλλία, τον παράδεισο των επιδομάτων βοήθειας. Στις ΗΠΑ, στη Βραζιλία ή την

Κίνα θα ήσαστε καταδικασμένος να περάσετε τα χρόνια της σύνταξής σας σε κάποια παραγκούπολη.

Και γιατί, από την άλλη, να σταματήσουμε στο 1 εκατομμύριο ευρώ; Η επιλογή είναι εντελώς αυθαίρετη. Αλλά αν οι οικονομίες σας ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο ευρώ, ακόμα και αν σας εξαπατήσουν, θα κατορθώσετε να διαφυλάξετε μια αξιοπρεπή σύνταξη. Ενώ με 3,5 εκατομμύρια ευρώ και πάνω, θα πρέπει να εγκαταλείψετε τη χώρα το συντομότερο δυνατό, με προορισμό έναν από τους φορολογικούς παραδείσους, οι οποίοι, όπως κάθε παράδεισος, υποτίθεται ότι δεν υπάρχουν πια, η αλήθεια είναι όμως πως ποτέ πριν δεν είχαν προσελκύσει τόσους φορο-εξόριστους.

Γιατί κινδυνεύουν οι οικονομίες σας;

Η κρίση του 2008, η λεγόμενη κρίση των subprimes, που πήρε το όνομά της από τα δάνεια-«σκουπίδια» που χορηγούσαν οι αμερικανικές τράπεζες στα νοικοκυριά της χώρας για την αγορά κατοικίας, γνωρίζοντας ότι αυτοί οι δύσμοιροι δεν θα μπορούσαν με κανέναν τρόπο να τα αποπληρώσουν, ταρακούνησε τα θεμέλια του συστήματος.

Δεν υπάρχει λόγος να επανέλθουμε σε αυτή. Τα γνωρίζετε όλα, έπειτα από ατελείωτες ραδιοτηλεοπτικές συζητήσεις, έκτακτα δελτία ειδήσεων και, σίγουρα, θα έχετε αρκετά ακατανόητα βιβλία «πεφωτισμένων» αναλυτών με τίτλους τόσο πρωτότυπους και ποικίλους, όπως για παράδειγμα *Πού οφείλεται η κρίση; Πώς φτάσαμε στην κρίση; Κρίση; Κρίση ή κρίσεις; Και φυσικά: Μετά την κρίση τι;*

Η πρόθεσή μου δεν είναι να ανακαλύψω εάν η κρίση οφείλεται στους Αμερικανούς, στους Κινέζους, στους επιχειρηματίες, στους τραπεζίτες ή στους πολιτικούς (παρ' όλα αυτά, θα σας το πω: οφείλεται στους Αμερικανούς και τους πολιτικούς...), αλλά να **κοιτάξω μπροστά**, ώστε να καταφέρω να σώσω τα χρήματά σας και να τα πολλαπλασιάσω. Μόνο αυτό με ενδιαφέρει.

Όλα άλλαξαν μετά το 2008

Στο παρελθόν, μια μεγάλη κρίση ήταν πράγματι η μεγάλη εξαίρεση.

Σήμερα είναι ο κανόνας.

Στο παρελθόν μια χρηματοοικονομική κατάρρευση, εκτός από εκείνη του 1929, ήταν ελεγχόμενη.

Σήμερα το εύρος της κρίσης συνταράσσει ολόκληρο το σύστημα.

Την τελευταία εικοσιπενταετία, η συχνότητα με την οποία έρχονται και ξανάρχονται οι κρίσεις μειώθηκε κατά μέσο όρο από κάθε 3 έτη σε κάθε 18 μήνες. Αν τις μετρούσαμε στην κλίμακα Ρίχτερ, θα είχαμε περάσει από τους 3 στους 9 βαθμούς.

Το να διαχειριστεί κανείς τα χρήματά του θα είναι πλέον σαν να μαθαίνει να οδηγεί Formula 1 σε παγωμένο δρόμο ανάμεσα σε δύο σειρές από ελεύθερους σκοπευτές που τον σημαδεύουν. Απέχουμε πολύ από μια βόλτα στην Παλαιά Εθνική με ένα οικογενειακό Peugeot 404 (μοντέλο της δεκαετίας του '70), με συχνές στάσεις για ένα πικ-νικ στην εξοχή κάτω από τον ήλιο!

Στα παραπάνω, προσθέστε ότι η εγγύηση της τράπεζάς σας μπορεί να μην αξίζει πλέον τίποτα, το ίδιο και η κρατική εγγύηση της χώρας σας, και δεν θα αργήσετε να κατανοήσετε πως αν διαχειριστείτε τα χρήματά σας «χαλαρά», θα τα χάσετε. Μετά βεβαιότητας.

Γιατί άλλαξαν τα πάντα;

Δεν θα σας ζαλίσω με την ιστορία των χρηματαγορών από τότε που δημιουργήθηκαν, ούτε θα εξιστορήσω τις χρηματοπιστωτικές περιπέτειες από την πρώτη κρίση, από το πρώτο «Κραχ της Τουλίπας»* (μπορώ βεβαίως να σας υποδείξω μια πλήρη βιβλιογραφία, ικανή να σας καθλώσει στο κρεβάτι εβδομάδες ολόκληρες και η οποία θα αντικαταστήσει με μεγάλη ευκολία τα υπνωτικά σας).

Δεν θα περιπλέξω, τουλάχιστον όχι ηθελημένα, τα πράγματα, όπως ξέρουν να κάνουν, τόσο καλά, οι ειδικοί...

Εν συντομία. Άλλαξαν όλα, γιατί:

1. Οι χρηματοοικονομικές λειτουργίες του συστήματος δεν υπηρετούν πλέον την οικονομία, αλλά το ίδιο το χρηματοοικονομικό σύστημα, το οποίο δεν σκοπεύει σε τίποτε άλλο από τη δημιουργία της μιας φούσκας μετά την άλλη, επομένως από τη μια κρίση στην επόμενη, με σκοπό την αποκομιδή κερδών.

2. Η παγκοσμιοποίηση αύξησε τις επιπτώσεις των κρίσεων στην οικονομία. Η παραίτηση ενός υπουργού στην Ελλάδα ή στην Ταϊλάνδη μπορεί να καταστρέψει έναν αγρό-

* Το «Κραχ της Τουλίπας» ήταν μια περίοδος στη «Χρυσή Εποχή» της Ολλανδίας, τον 17ο αιώνα, όπου η κερδοσκοπική αγοραπωλησία των βολβών του φυτού οδήγησε στη δημιουργία μιας επενδυτικής φρενίτιδας και στη συνέχεια έγινε η αιτία για την οικονομική καταστροφή χιλιάδων αγοραστών και μικροεπενδυτών, εξαιτίας της κατάρρευσης των τιμών τον Φεβρουάριο του 1637. Το συγκεκριμένο κραχ είχε ως αποτέλεσμα την είσοδο της ολλανδικής οικονομίας σε μια εκτεταμένη περίοδο ύφεσης.

τη στον απέραντο κάμφο της γαλλικής Μπος, μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα.

3. Οι πληροφορίες -και κυρίως τα κακά νέα-, που κάποιες τις παρουσιάζουν ως «κρυφές» οι αναλύσεις των «ειδικών», όλα όσα ορισμένοι κυκλοφορούν για να σας παρασύρουν σε λάθος κινήσεις, είναι διαθέσιμες παντού, ανά πάσα στιγμή, χάρη στο Ίντερνετ. Έτσι, οι πιο ανόητες αναλύσεις και οι πιο τρελές φήμες μπορούν στη στιγμή να αποσταθεροποιήσουν οποιοδήποτε χρηματικό περιουσιακό στοιχείο.

4. Οι μεγάλοι παίκτες, οι «πρίγκιπες» των χρηματοπιστωτικών αγορών, μπορούμε να πούμε ότι έγιναν οι «αφέντες του κόσμου». Καμιά τριανταριά άτομα, που διαχειρίζονται κερδοσκοπικά κεφάλαια τεράστιου μεγέθους, οι διευθύνοντες των επενδυτικών οίκων, μπορούν να τινάζουν στον αέρα μια χώρα ή μια ήπειρο, όπως συμβαίνει με την κρίση χρέους που ταλαιπωρεί την Ευρώπη.

5. Οι πολιτικοί δεν καταλαβαίνουν τίποτα. Απολύτως τίποτα! Από τη στιγμή που ξέσπασε η κρίση, τα γεγονότα τους έχουν ξεπεράσει. Τους χειραγωγούν οι κερδοσκόποι. Επιπλέον, οι πολιτικοί φοβούνται τις αγορές.

6. Η συνετή διαχείριση των οικονομικών των κρατών αποτελεί παρελθόν. Δαπανούν χωρίς να υπολογίζουν και συσσωρεύουν χρέη και ελλείμματα προκειμένου ένα κόμμα να κερδίσει την επόμενη περίοδο διακυβέρνησης, ένας βουλευτής να διατηρήσει τα προνόμιά του περισσότερο καιρό. Και μετά από αυτούς το... χάος!

7. Η Κίνα εισήλθε στην παγκόσμια οικονομία χωρίς να

σέβεται τον παραμικρό κανόνα. Αποσταθεροποιεί συνεχώς τα κεντρικά σημεία εξισορρόπησης των διεθνών οικονομικών σχέσεων. Ο ανταγωνισμός της με τις Ηνωμένες Πολιτείες για την κατάκτηση της πρώτης θέσης στην παγκόσμια οικονομία οδηγείται στην κορύφωσή του.

8. Η ίδια η ανθρώπινη φύση εμπεριέχει τους σπόρους της κρίσης: η γοητεία του κέρδους και ο πανικός είναι οι δύο κινητήριες δυνάμεις της χρηματικής επένδυσης.

Θα μπορούσα να συνεχίσω γεμίζοντας πολλές σελίδες ακόμα, αλλά, εν ολίγοις, τα παραπάνω συνοψίζουν τους βασικούς λόγους των επαναστατικών αλλαγών που θα καθορίσουν τον τρόπο διαχείρισης των χρημάτων σας.